

Jonas (Bob) Cahen is geboren op 30 oktober 1918 in Teteringen bij Breda. Hij was de zoon van Herman Wolf Cahen (1880-1928) en Jeannette Susanne de Vries (1889-1944). De vader van Bob overleed in 1928. Zijn moeder hertrouwde in 1933 met de katholieke Johannes Antonius Beurze, van wie zij in 1939 weer scheidde. Moeder Jeanette was rooms-katholiek. Bob had een broertje, Hans (1923-1944) en een zusje Nannie (1920 – 2002).

Voor de oorlog woonde het gezin in Leiden. Bob was lid van Scouting en haalde hier zijn EHBO diploma.

Bob, zijn moeder en broer Hans werden op 2 augustus 1942 opgepakt, ongetwijfeld tijdens de landelijke razzia naar aanleiding van het voorlezen van het bekende herderlijk schrijven in de katholieke kerken over de deportaties op zondag 26 juli 1942.

Met zijn moeder en broer wordt hij naar de dierentuin in Den Haag gebracht, vanwaar hij via doorgangskamp Amersfoort uiteindelijk op 4 augustus terecht komt in Kamp Westerbork. Nadat hij een tijdje bedden had gebouwd, wordt Bob op grond van zijn bij Scouting behaalde EHBO-diploma (!) aangesteld als verpleger in het ziekenhuis van het kamp. Vrij snel besluit hij een brief te schrijven naar familieleden om hen op de hoogte te brengen van wat hij ziet en hoort. Een brief, bedoeld als waarschuwing. Bob Cahen spoort mensen aan niet vrijwillig naar Westerbork te gaan, maar juist onder te duiken.

Dankzij zijn functie als verpleger is Bob Cahen lange tijd transportvrij. Tot hij met 870 lotgenoten op 18 januari 1944 op transport wordt gezet naar concentratiekamp Theresienstadt. Van hieruit wordt hij met 2500 medegevangenen doorgevoerd naar concentratiekamp Auschwitz, waar hij tewerkgesteld wordt in een fabriek.

Auschwitz was een concentratiekampcomplex dat tijdens de Tweede Wereldoorlog door nazi-Duitsland rondom de Poolse stad Oświęcim (Duits: Auschwitz) in het geannexeerde deel van Polen werd opgezet. Auschwitz was het grootste van alle Duitse concentratiekampen en bestond aan het einde van de oorlog uit Auschwitz I (het basiskamp (Duits: Stammlager) ten zuidwesten van de stad), Auschwitz II-Birkenau (het Vernichtungslager (vernietigingskamp) ten westen van de stad), Auschwitz III-Monowitz (een werkkamp ten oosten van de stad bij de IG Farben-fabriek) en tevens tientallen subkampen. Ongeveer 1,3 miljoen mensen werden naar Auschwitz gedeporteerd. Van hen zijn er ongeveer 1,1 miljoen om het leven gekomen; het grootste deel van de slachtoffers werd vergast. Van 1940 tot en met begin 1942 was het Auschwitz-complex voornamelijk een concentratiekamp; gevangenen kwamen om het leven door de combinatie van grove mishandeling, uitputting en ziekte. Vanaf het begin van 1942 tot oktober 1944 was de actieve massamoord op Joden net zo'n belangrijke functie van het complex. Toen duidelijk werd dat de Russen optrokken om Nazi Duitsland te vernietigen werd zoveel mogelijk bewijsmateriaal vernietigd. Onderdeel hiervan was de evacuatie van Auschwitz, die in het tweede deel van 1944 op gang kwam. Via

zogenoemde dodenmarsen werden gevangenen lopend getransporteerd naar concentratiekampen dieper in het Derde Rijk. Op 27 januari 1945 trokken de eerste troepen van het Rode Leger het kamp binnen en werd Auschwitz bevrijd.

Aan het eind van de oorlog loopt hij mee in de vier fatale dagmarsen van elk 17 uur zonder eten, als zijn werkploeg door het oprukken van het Rode Leger naar Lübeck wordt verplaatst. Niettemin weet Bob Cahen de afsluitende woorden uit zijn brief van 1 november 1942 ten

uitvoer te brengen. *'...hou je taai jongens ik kom terug.'*

Zijn moeder en broertje overleven de oorlog niet. Bob Cahen haalt de bevrijding en overleeft en schrijft o.a. het boek 'Ergens in Nederland'. Ook schrijft hij onder de naam Jonas 'Bob' de Vries het boekje 'Brieven Uit de Trein'.

Hij overleed op 9 februari 2000 in Den Haag.

Meer informatie

[Overlevende Bob Cahen - Jodenvervolging - Drenthe in de oorlog](#)

[Jeannette Susanne Cahen-de Vries \(joodsmonument.nl\)](#)

[Online Familieberichten: Overleden: Bob Cahen \(09-02-2000\) \(online-familieberichten.nl\)](#)

[Algemeen Dagblad » 13 jun 1992 - Art. 366 | Delpher](#)

[Lijst van Jodentransporten vanuit Nederland - Wikipedia](#)

[Home - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Jonas Cahen - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.